

Motion till riksdagen 2006/07: MJ289

av Cecilia Wikström i Uppsala (fp)

Kommunernas roll i avfallshanteringen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att framtida ekonomisk stimulans till åtgärder för minskad klimatpåverkan i högre utsträckning än i dag bör utgå från kostnadseffektivitet och möjlighet till snabbt genomförande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att ett tillkommande kriterium i bedömningen av vilka åtgärder för minskad klimatpåverkan som ska beredas framtida ekonomisk stimulans bör vara i vad mån de tekniska lösningarna är att betrakta som en möjlig grund för framtida svensk exportindustri.

Motivering

Riksdagen har hittills avsatt 1 127 miljoner kronor till klimatinvesteringsprogram inom ramen för det statliga Klimpanslaget. I regeringens budgetproposition för år 2007 aviseras ett statligt anslag på 395 miljoner kronor för lokala investeringar som minskar utsläppen av växthusgaser i Sverige. Anslaget föreslås vara av samma storleksordning år 2008. Den av riksdagen beslutade klimatstrategin ska följas upp med en kontrollstation 2008. I samband med detta avser regeringen att göra en större översyn av politiken för bättre klimat och återkomma med konsekvensanalyser och förslag.

Naturvårdsverket har det övergripande myndighetsansvaret för hanteringen av Klimp. Boverket och Vägverket avger yttranden om åtgärdsförslag som berör respektive myndighets sektorsansvar.

Vägverket anger att "Klimatinvesteringsprogrammet (Klimp) innebär en möjlighet för kommuner och andra aktörer att söka bidrag för långsiktiga investeringar i åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser, bidrar till omställningen av energisystemet eller innehåller intressant ny teknik som kan

Fel! Okänt namn på

bidra till detta.” Också Naturvårdsverket betonar stimulerandet av ny teknik som en viktig komponent i valet av vilka åtgärder som ska beviljas Klimpstöd. Boverket anger däremot att ”i den sammantagna bedömningen av varje åtgärd som remitterats till Boverket för yttrande ingår att bedöma varje åtgärds lönsamhet, kostnadseffektivitet och bidragseffektivitet”, och tar alltså inte lika tydligt upp teknikvalet som en bedömningsgrund.

Det förefaller rimligt att samtliga granskande myndigheter har samma bedömningsgrund, så att en åtgärd inte bedöms olika beroende på av vilken myndighet den bedöms. Den övergripande bedömningsgrunden bör vara kostnadseffektivitet, utifrån inställningen att svenska klimatinvesteringar ska ge största möjliga klimatnytta. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Det är därmed inte rimligt att ”intressant ny teknik” i sig ger föreslagna åtgärder högre prioritet. I stället bör en kompletterande beräkning av kostnadseffektivitet göras, utifrån bedömd potential för framtida exportmöjligheter. Finns en sådan potential, kan investeringen bli lönsam inte bara ur klimatsynpunkt utan också ur en mera snäv och kortsiktig näringslivssynpunkt. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Ett konkret exempel på åtgärder som med denna inriktning skulle bli mer intressanta att stödja är uppgradering av befintliga reningsverk till biogasanläggningar samt optimering av befintliga biogasanläggningar. Biogas är det billigaste, säkraste och mest miljövänliga alternativet till bensin och diesel samt produceras lokalt vilket kan skapa många arbetstillfällen i hela landet. En inriktning på biogastillverkning som en viktig del i klimatarbetet är därför rimlig.

I Sverige finns i dag över hundra reningsverk vars slam inte används för biogasproduktion. Den gas som uppstår lokalt facklas på många håll ofta av, innebärande att förnybar energi bokstavligt talat går upp i rök. Att röta slammet till biogas är relativt enkelt och kan ske till låga kostnader och med små risker för fördrivande och försenande produktionsproblem, jämfört med t.ex. rötning av hushållens komposterbara fraktion. Det är därmed ur kostnadseffektivitetssynpunkt rimligt att fokusera på biogastillverkning genom rötningen av slam från befintliga reningsverk. Detta är också en klart möjlig framtida exportgren, utifrån att åtskilliga storstäder i Europa, Asien och övriga världen har problem att hantera sina stora mängder slam från reningsverken, och som bör vara intresserad av en lösning på detta problem som samtidigt innebär att man får ett lokalt producerat biobränsle för exempelvis uppvärmning och kollektivtrafik.

Det knappa trettiotal biogasanläggningar som i dag finns i Sverige bedrivs av allt att döma inte optimalt. Studier från bl.a. Scandinavian Biogas visar att det i normalfallet går att minst fördubbla uttaget av biogas utan att öka mängden insatt råvara. Merkostnaden för att göra detta är liten, tidsåtgången är mycket kort jämfört med att bygga en helt ny anläggning, och efter optimeringen kan biogasanläggningen bättre konkurrera på marknadsekonomiska villkor. Dessutom tillgodoser en sådan optimering det lokala behov av mer biogas som finns akut i bl.a. Stockholmsområdet och Uppsala. Optimeringen är därmed i normalfallet klart kostnadseffektiv, samtidigt som den öppnar

Fel! Okänt namn på

möjligheter för svensk export till andra länder med befintliga ineffektiva biogasanläggningar. Hittills har dock ingen biogasanläggning beviljats statligt klimatinvesteringsbidrag för denna typ av optimering. Det förefaller rimligt att så sker framgent.

Klimatfrågan är vår tids största ödesfråga. Det ger oss ett stort ansvar att hantera klimatinvesteringarna optimalt.

Stockholm den 30 oktober 2006

Cecilia Wikström i Uppsala (fp)